

Kunnskapsdepartementet
Postboks 8119 Dep
0032 OSLO

Dato: 11.1.2017
Deres ref.: 16/7173
Vår ref.: 2016/12819 KIRSTIMO

Høringsvar fra Universitetet i Oslo vedrørende forslag til forskrift om tildeling av utdanningsstøtte 2017-2018

Vi viser til høringsbrev av 12. oktober 2016 vedrørende forslag til forskrift om tildeling av utdanningsstøtte 2017-2018. Høringen har vært videreformidlet til fakulteter, sentre og Studentparlamentet. Saken er i tillegg blitt behandlet i flere seksjoner i Avdeling for fagstøtte. Studentparlamentet sender eventuelt inn et eget høringssvar. Universitetsdirektøren har mottatt materielle høringssvar fra Det juridiske fakultet, Det humanistiske fakultet og Det matematisk-naturvitenskapelige fakultet, og disse høringsuttalelsene følger i sin helhet vedlagt.

Studentenes økonomiske rammebetingelser er viktige for rekruttering til våre studier, for våre nåværende studenter og for våre tidligere studenter. Lånekassa er et viktig utjevneende tiltak for vårt samfunn, og gjør studentene uavhengig av økonomisk støtte fra foresatte eller eget inntektsgivende arbeid for å kunne studere. Det er derfor viktig at regelverket er tydelig, forutsigbart og lett tilgjengelig for brukerne, og at lån og stipend er av et omfang som støtter opp under formålet.

UiO støtter høringsforslagene om stipend til fullførte språkkurs i ikke-engelsktalende land (§ 35-5), endringene vedrørende utvidelse av tidsrammen for støtte til ph.d -utdanning i utlandet (§ 8-4), samt behovsprøving av flyktningstipend (§ 29-1, § 29-3, § 29-10 og § 41-5).

De følgende forslagene til endring er vi imidlertid svært skeptisk til, og vi viser også til vedleggene for ytterligere utdypning:

§ 30-1 Reisestipend i Norge og Norden

Reisestøtten til Norden bør opprettholdes, fordi Norge og Norden i denne sammenhengen ikke kan anses som et ensartet reisemål med lik takstzone. Eksempelvis er flybilletter til Island, Grønland og Færøyene kostbare. Dette underbygges ved at det ellers er begrenset med midler til stipendstøtte å hente gjennom Nordisk Ministerråds utdanningsprogram, Nordplus. I tillegg til regulær

Universitetsdirektøren
Postadr.: Postboks 1072 Blindern, 0316 Oslo
Kontoradr.: Lucy Smiths hus,
Problemveien 7, 9. et., 0313 Oslo

Telefon: 22 85 63 01
Telefaks: 22 85 44 42
postmottak@admin.uio.no
www.uio.no
Org.nr.: 971 035 854

studentutveksling i Norden er det en stadig økende aktivitet mot Svalbard hva feltarbeid og delstudier angår, og reiser til Svalbard er langt dyrere enn billetter til øvrige byer i Norge.

§ 37-3 Tilleggsstipend til dekning av skolepenger

I henhold til dagens forskriftstekst heter det at tilleggsstipend kan gis til utdanninger av særlig høy kvalitet. UiO er skeptisk til de nye kriteriene for fastsetting av kvalifiseringslista for tilleggsstipend som ble innført for studieåret 2015/16. UiO mener at gjeldende rangeringslister er lite egnet som instrument for å si noe om utdanningskvalitet, da hovedfokus for Academic Ranking of World Universities (ARWU) og Times Higher Education (THE) er omdømme og forskningskvalitet. Dagens kvalifiseringsliste over tilleggsstipend svarer derfor ikke på departementets egen forskrift.

Det er først og fremst de store breddeuniversitetene som scorer høyt på målinger som ARWU og THE, mens små spesialiserte institusjoner ikke kommer med på lista til tross for at de tilbyr utdanninger av særdeles høy kvalitet, som f.eks. School of African and Oriental Languages (SOAS) i London. UiO ønsker derfor ikke at ARWU og THE legges til grunn for hvilke institusjoner som gir grunnlag for tilleggsstipend.

Det at kvalifiseringslista over tilleggsstipend i dag også omfatter institusjoner som ikke krever høye skolepenger, hvor det således ikke er behov for et tilleggsstipend, synes også merkelig. Her ber vi om at KD rydder i tilleggsstipendlisten slik at denne kun omfatter institusjoner av høy kvalitet med skolepenger høyere enn NOK 126 160.

UiO bistår gjerne KD med å utarbeide nye lister over hvilke institusjoner som kvalifiserer for tilleggsstipend.

§ 37-4 Tilleggsstipend til dekning av skolepenger

Forslaget om at utvidelsen av lånerammen etter § 37-4 utelukkende skal gis som lån vil etter UiOs syn kunne være til hinder for de studentene som ønsker å studere utenlands, men som ikke har økonomisk støtte hjemmefra under eller etter fullført studie. Forslaget er etter vår mening et brudd med Lånekassas formål om å være et utjevnende tiltak for å fremme utdanning for studenter fra alle økonomiske samfunnsklasser, det skaper usikkerhet rundt finansieringen av delstudier i utlandet og således også store utfordringer når det gjelder informasjon og rådgivning ovenfor studenter som ønsker å reise ut på delstudier i utlandet.

Reduksjon av stipendandelen, med en påfølgende utvidelse av lånerammen for støtte til skolepenger til utdanning i land utenfor Norden, er dessuten problematisk da dette slår beina under nasjonale og institusjonelle satsninger, i våre prioriterte samarbeidsland: Brasil, India, Japan, Kina, Russland, Sør

Afrika og Japan (BRIKS+J), jf Panoramastrategien¹. Dette vil påføre våre studenter en økt økonomisk belastning, og vil være et hinder for den politisk uttalte målsetningen om å øke studentmobiliteten til disse landene.

Universitetsdirektøren slutter seg for øvrig til uttalelsene fra Det juridiske fakultet, Det humanistiske fakultet og Det matematisk-naturvitenskapelige fakultet.

Avslutningsvis ønsker vi å tilføye at det at tildelingsforskriften årlig er gjenstand for endringer gjør informasjonsarbeidet og tilgangen til gjeldende rett utfordrende både for studenter og ansatte ved UiO. Vi håper KD for neste år kan foreta en større revisjon som øker lesbarheten, og på sikt gjør regelverket mer åpent og tilgjengelig for brukerne.

Med hilsen

Gunn-Elin Aa. Bjørneboe
universitetsdirektør

Hanna Ekeli
avdelingsdirektør

Saksbehandler: Kirsti Margrethe Mortensen, +47 22 85 78 34, k.m.mortensen@admin.uio.no og
Gøril Mellem, +47 22 85 84 78, goril.mellem@admin.uio.no

VEDLEGG:

1. Høringssvar fra Det juridiske fakultet
2. Høringssvar fra Det matematisk-naturvitenskapelige fakultet
3. Høringssvar fra Det humanistiske fakultet

¹ <https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/panorama/id2457714/>

Til:

AF SFFU Seksjon for forvaltning av forskning og utdanning

Dato: 16.12.2016

Saksnr.: 2016/12819 CHRISOST

Hørings svar til UiO fra Det juridiske fakultet vedrørende forslag til forskrift om tildeling av utdanningsstøtte 2017-2018

Det juridiske fakultet er positive til endringene som gjøres i forskriftens § 8-4. Tidsramme for ph.d.-utdanning i utlandet og § 14-2 Frist for å sende inn opplysninger.

Det juridiske fakultet er opptatt av økt internasjonalisering og vi mener det er uheldig at utvidelsen av lånerammen etter § 37-4 utelukkende gis som lån, og støtter derfor hørings svaret inngitt av Det humanistiske fakultet.

Med hilsen

Erling Hjelmeng
studiedekan

Julie Orning
seksjonssjef

Dette dokumentet er godkjent elektronisk ved UiO og er derfor ikke signert.

Saksbehandler:

Christine Ødegaard Sten

+4722845778, c.o.sten@jus.uio.no

Studieseksjonen
Kontoradr.:

Telefon: 22 85 95 00
Telefaks: 22 85 96 58
postmottak@jus.uio.no
www.jus.uio.no

Til:

AF SFFU Seksjon for forvaltning av forskning og utdanning

Dato: 14.12.2016

Saksnr.: 2016/12819 BJARNES

Høringssvar til UiO fra Det humanistiske fakultet vedrørende forslag til forskrift om tildeling av utdanningsstøtte 2017-2018

HF stusser over at man foreslår å innføre regler som har potensiale til å bremse utreisende studentmobilitet i en tid hvor de politiske føringene er motsatt:

Vi skal jobbe for flere utreisende utvekslingsstudenter og regjeringen satser på økt mobilitet til BRICS-J landene gjennom Panorama-strategien. Både det at den nye støtten på 100.000 til skolepenger i sin helhet skal være lån, og at reisestøtten utenfor Norden (og dermed også til BRICS-J land) reduseres i verdi ved å øke den andelen som er lån, er tiltak som etter vårt syn kan bremse studentutvekslingen.

Kommentarer til enkeltpunkter:

- 35-2 og 35-5 HF støtter at omgjøringer av stipend til lån for utdanningsstipend for språklig tilrettelegging fjernes.
- 37-4 Utvidelse av lånerammen for støtte til skolepenger til utdanning i land utenfor Norden.

Det nye lånet på kr 100.000 i støtte til skolepenger er både et gode og et problem. Det gode er at det vil kunne brukes av studenter som ønsker å dra på utveksling til dyre partnere som ikke er med på de fastsatte rankinglistene. Problemet er at det i sin helhet tilbys som lån.

HF har partnere som er verdensledende på våre felt (St. Andrews, Goldsmiths og School of Oriental and Asian Studies (SOAS), begge University of London, American University of Paris m.fl.) - smale toppuniversiteter som med sin profil verken kan eller skal konkurrere i de store rankingsystemene. De av våre studenter som ønsker det beste på humanistiske fagområder hos våre partnere taper stort på å velge disse. Når de 100.000 er et rent lån er hele den økonomiske belastningen for å velge disse partnerne fremfor institusjoner fra rankinglisten lagt over på studentene.

- Redusert stipendandel i tilskudd til reiser for utdanning i land utenfor Norden.

Å redusere stipendandelen også for utveksling utenfor Europa er et negativt signal. Det oppmuntrer ikke studentene til å søke utveksling i BRICS-J land (og for så vidt andre land langt unna). Vi mener at der burde man styrke det økonomiske incentivet i stedet for å svekke det. En reduksjon utenfor Norden kan nok fungere innen EU/EØS for Erasmus+ utveksling, det er

forholdsvis rimelige reiser og greit å komme seg hjem. Men nettopp for HFs bilaterale avtaler i Brasil, Russland, India, Kina, Sør-Afrika og Japan utgjør det en ekstra trygghet for studenten ikke å måtte benytte billigste reisemåte, men heller kjøpe en åpen returbillett, så man, hvis det oppstår en beredskapssituasjon, lett kan komme seg hjem.

HF mener avsluttende at omredigeringen av en del paragrafer ikke har hjulpet på gjennomsiktigheten av selve ordningene – vi får en økt utfordring i å veilede studenter på hva de faktisk kan få i støtte (hva er lån og hva er stipend) til et utvekslingsopphold. Det at det nå er laget rekkefølger på ordningene og forklaringer i teksten mener vi er et tegn på at departementet opplever det samme, og vi etterlyser derfor nye og helhetlige grep som vil gi studentene våre oversikt når de skal oppmuntres til å ta kostnaden med å reise på utveksling.

Med hilsen

Eirik Welo
Studiedekan

Gro Enerstvedt Smenes
Seksjonssjef

Dette dokumentet er godkjent elektronisk ved UiO og er derfor ikke signert.

Kopi til:

AF SFFU Saksbehandler i Seksjon for forvaltning av forskning
og utdanning

Saksbehandler:

Bjarne Skov
+4722858581, bjarne.skov@hf.uio.no

Til:

AF SFFU Seksjon for forvaltning av forskning og utdanning

Dato: 16.12.2016

Saksnr.: 2016/12819 HANNESO

MN: Svar på høring om tildeling av utdanningsstøtte 2017-2018

Det er element vi ønsker å kommentere på og det gjelder reisestipend både i Norge/Norden og utland (Kapittel 30 Reisestipend og Kapittel 39 Tilskudd til reiser). Med tanke på Universitetsstudiene på Svalbard (UNIS) og økt aktivitet der, så er det svært viktig for oss at dette opprettholdes, og aller helst økes. Økt aktivitet på UNIS og Svalbard er et mål, og for å støtte oppunder økt studentmobilitet dit, må reisestipendet videreføres.

Som følge av dette, så bør dagens ordning med tilskudd til reiser (kapittel 39) også opprettholdes. Det foreslås følgende endring for utenfor Norge og Norden: «Det foreslås at 35 prosent av tilskuddet skal være stipend, og 65 prosent lån. Etter dagens regler gis 70 prosent av tilskuddet til reiser som stipend og 30 prosent som lån.»

Vi ønsker økt mobilitet både gjennom regulær utveksling og til UNIS. Forslaget som er beskrevet i høringen vil ikke være med på understøtte dette, og vi ønsker derfor en videreføring at reisestipend.

Med hilsen

Mona Bratlie
As fak dir

Hanne Sølna
Seksjonssjef

Dette dokumentet er godkjent elektronisk ved UiO og er derfor ikke signert.

Saksbehandler:

Hanne Sølna

+4722856274, *hanne.solna@mn.uio.no*